

Sygn. akt II PK 285/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa J. G.
przeciwko K. Spółka Akcyjna Oddział - Zakłady Górnicze P. w K.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 sierpnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w Legnicy
z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt V Pa 48/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 14 maja 2015 r. oddalił apelację J. G. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 2 lutego 2015 r.

Powód, zatrudniony w K. S.A. Oddział Zakłady Górnicze „P.” w K., w dniu 23 lipca 2014 r. otrzymał rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Działanie pracownika polegało na próbie kradzieży mienia zakładowego, usiłowaniu wręczenia korzyści majątkowej pracownikom ochrony i przebywaniu na terenie zakładu pracy w ubraniu roboczym w czasie urlopu wypoczynkowego bez zgody pracodawcy. Sądy obu instancji przeprowadziły szczegółowe postępowanie dowodowe, którego wynikiem było potwierdzenie prawdziwości stawianych

zarzutów. W ocenie Sądów naruszenie obowiązków uzasadniało rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Równolegle toczyło się postępowanie karne. Powodowi zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w związku z art. 278 § 1 k.p. (usiłowanie zaboru cudzej rzeczy ruchomej). Sądy pierwszej i drugiej instancji nie znalazły podstaw do zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. Argumentowały, że przepis ten nie przewiduje nakazu zawieszenia postępowania, a potrzeba takiej czynności zachodzi jedynie wówczas, gdy własne ustalenia prowadzą do wniosku, że do popełnienia przestępstwa nie doszło.

Skargę kasacyjną wniósł powód. Zarzucił wyłącznie naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., polegające na odmowie zawieszenia postępowania cywilnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego mimo, że ustalenia poczynione w postępowaniu karnym co do usiłowania kradzieży, jak również co do okoliczności obecności powoda w miejscu pracy w dniu 11 lipca 2014 r. oraz wynik tego postępowania, determinowały przyczynę rozwiązania stosunku pracy.

Skarżący twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, polegające na potrzebie „rozstrzygnięcia kwestii wpływu ustaleń faktycznych dokonanych w toku postępowania karnego i wpływu wyniku postępowania karnego w postaci wyroku uniewinniającego na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej przez sąd pracy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełnia kryteriów określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W pierwszej kolejności trzeba podkreślić, że podstawa skargi kasacyjnej nie koresponduje z zagadnieniem prawnym, które chce wyjaśniać powód. Czym innym jest zakres desygnatów przepisu upoważniającego sąd do zawieszenia postępowania, a czym innym wpływ ustaleń faktycznych dokonanych w postępowaniu karnym na ustalenia sądu pracy. Pierwsza kwestia została odzwierciedlona w art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c., druga w art. 11 k.p.c. Rozbieżność ta ma znaczenie, jeśli weźmie się pod uwagę, że skarga kasacyjna jest

nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania muszą być adekwatne do podstaw kasacyjnych, na których skarga została skonstruowana. Takie stwierdzenie jest wynikiem tego, że Sąd Najwyższy (poza uwzględnieniem z urzędu nieważności postępowania apelacyjnego) rozpoznaje skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.). Oznacza to, że w ramach podstawy skargi opartej na art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. Sąd Najwyższy nie może odnieść się do zagadnienia prawnego wskazanego we wniosku o jej przyjęcie.

Po drugie, kontrolą kasacyjną objęty jest wyrok sądu drugiej instancji, a ten orzeka w myśl art. 316 § 1 k.p.c. biorąc pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Wyrok Sądu Okręgowego zapadł w dniu 14 maja 2015 r., a sąd karny wydał wyrok uniewinniający w dniu 2 lipca 2015 r. (rozstrzygnięcie to nie jest prawomocne). W rezultacie kwestia „wpływu wyniku postępowania karnego w postaci wyroku uniewinniającego na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej przez sąd pracy” oderwana jest od realiów w jakich zapadł wyrok, od którego wniesiono skargę kasacyjną.

Po trzecie, zagadnienie wskazane w skardze kasacyjnej zostało już wyjaśnione w orzecznictwie. Powszechnie przyjmuje się, że wyrok karny uniewinniający albo umarzający postępowanie karne nie jest wprawdzie wiążący dla sądu cywilnego, ale nie pozostaje bez znaczenia dla postępowania dowodowego prowadzonego przez sąd cywilny, gdyż podlega rozważeniu na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1978 r., IV PR 90/78, LEX nr 8096; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 października 1974 r., III PZP 20/74, OSNCP 1975 nr 2, poz. 17). Oznacza to, że kwestia poruszona przez powoda, a mająca uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej, została już dostatecznie wyjaśniona w orzecznictwie. Z pozycji art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oznacza to, że przedstawione zagadnienie prawne nie jest istotne.

Sumą wskazanych uwag jest twierdzenie, że nie doszło do ziszczenia się dyspozycji art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Trudno też uznać, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wystarczy stwierdzić, że Sady pierwszej i drugiej instancji odmówił zawieszenia postępowania kierując się regułą wypracowaną w orzecznictwie. Przewiduje ona, że sąd powinien zawiesić postępowanie cywilne wówczas, gdy dojdzie do uzasadnionego wniosku, że dowody przeprowadzone w sprawie o zwolnienie dyscyplinarne pracownika nie dają podstaw do uznania, że pracownik dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Natomiast jeżeli dowody przeprowadzone w postępowaniu cywilnym pozwalają na stwierdzenie, że został popełniony czyn, stanowiący podstawę roszczeń cywilnych lub wynikających z prawa pracy, to brak jest podstaw do zawieszenia postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1968 r., I PZ 60/68, OSNCP 1969 nr 6, poz. 117, w wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 marca 1999 r., I PKN 610/98, OSNAPIUS 2000 nr 9, poz. 350 i z dnia 11 stycznia 2005 r., I PK 94/04, OSNP 2005 nr 15, poz. 229 oraz z dnia 2 lutego 2010 r., II PK 157/09, LEX nr 584734).

Dlatego zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.